

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง การจัดให้ลูกค้าแสดงตน

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง การจัดให้ลูกค้าแสดงตน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสามารถจัดให้ลูกค้าแสดงตนได้อย่างถูกต้องตามหลักการแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

บทนำ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๒๐ กำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ จัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรม เว้นแต่ลูกค้าได้แสดงตนไว้ก่อนแล้ว โดยมีอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดธุรกรรมที่สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตน พ.ศ. ๒๕๖๒ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (ประกาศ ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒)

การแสดงตนของลูกค้า จะทำให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ สามารถทราบถึงข้อมูลอันบ่งชี้ว่า ลูกค้ารายนั้น เป็นบุคคลหรือนิติบุคคลที่มีตัวตนซึ่งกฎหมายรับรอง และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ซึ่งเมื่อปรากฏเหตุอันควรสงสัยในการทำธุรกรรมครั้งหนึ่งครั้งใดของลูกค้า สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ จะสามารถรายงานข้อมูลของผู้ทำธุรกรรมให้แก่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างครบถ้วนและเป็นประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง ทั้งนี้ในการจัดให้ลูกค้าแสดงตนผู้มีหน้าที่รายงานสามารถแจ้งกับลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวว่าปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้

อย่างไรก็ดี วิธีการจัดให้ลูกค้าแสดงตนจำเป็นจะต้องได้รับการตีความและนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการให้บริการสำหรับสถาบันการเงินในประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สมเจตนาธรรมในการจัดให้ลูกค้าแสดงตน สำนักงานจึงจำเป็นต้องจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับผู้มีหน้าที่รายงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างบรรลุผล

คำนิยาม

“ผู้มีหน้าที่รายงาน” หมายความว่า สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ซึ่งสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖

“บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งตกลงกันทางกฎหมายให้เป็นผู้ครอบครอง ใช้ จำหน่าย หรือบริหารจัดการทรัพย์สินไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ เพื่อประโยชน์ของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง

“การจัดให้ลูกค้าแสดงตน” หมายความว่า การดำเนินการให้ได้มาซึ่งข้อมูลของลูกค้าและการดำเนินการเพื่อตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของข้อมูลการแสดงตน ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖

“ธุรกรรม” หมายความว่า กิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรม สัญญาหรือการดำเนินการใด ๆ กับผู้อื่น ทางการเงิน ทางธุรกิจ หรือการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน และให้รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ และรวมถึงการทำธุรกรรมที่ต่อเนื่องจากการสร้างความสัมพันธ์ และธุรกรรมที่กระทำในครั้งหนึ่งครั้งใดของผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว

“ความสัมพันธ์ทางธุรกิจ” หมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลธรรมดา นิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายฝ่ายหนึ่งกับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ อีกฝ่ายหนึ่งที่สร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้บริการทางการเงิน ทางธุรกิจ ทางการค้าหรือทางวิชาชีพของสถาบันการเงินและผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ อย่างต่อเนื่องหรือในช่วงระยะเวลาที่ตกลงกัน เช่น เปิดบัญชีเงินฝาก สิ้นเชื่อซื้อขายหลักทรัพย์ บัญชีซื้อขายหน่วยลงทุน สมัครงานอาชีพสหกรณ์ ทำสัญญาประกันภัย บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์แบบเติมเงินได้ การเปิดใช้กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ การทำสัญญาขอ เป็นต้น

“ธุรกรรมเป็นครั้งคราว” หมายความว่า ธุรกรรมที่สร้างขึ้นระหว่างบุคคลธรรมดา นิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายกับผู้ที่มีหน้าที่รายงาน เพื่อใช้บริการทางการเงิน ทางธุรกิจ ทางการค้าหรือทางวิชาชีพของผู้ที่มีหน้าที่รายงาน โดยไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจต่อกัน เช่น การใช้เงินสดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ การซื้อขายสินค้า เป็นต้น

“แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ” หมายความว่า แหล่งข้อมูลที่มีการให้ข้อมูลหรือจัดทำข้อมูลอย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ หรือมีการอ้างอิง เพื่อให้ประชาชน หรือกลุ่มธุรกิจกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด สามารถเข้าถึงได้เพื่อตรวจสอบหรือทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ เช่น แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูล รวมถึงเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เป็นหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น

ข้อ ๑ ธุรกรรมที่ผู้ที่มีหน้าที่รายงานต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตน

๑) กรณีลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ให้ผู้ที่มีหน้าที่รายงานดังกล่าวจัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรม เว้นแต่ลูกค้าได้แสดงตนไว้ก่อนแล้ว กรณีนี้ ผู้ที่มีหน้าที่รายงานสามารถจัดให้ลูกค้าแสดงตนในตอนที่ถูกคามาสสร้างความสัมพันธ์ในครั้งแรกก็เพียงพอ อย่างไรก็ตามในการทำธุรกรรมครั้งต่อไปผู้ที่มีหน้าที่รายงานอาจขอทบทวนข้อมูลของลูกค้าว่ายังเป็นปัจจุบันอยู่หรือไม่

๒) กรณีลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวกับผู้ที่มีหน้าที่รายงาน เพื่อใช้บริการทางการเงิน ทางธุรกิจ ทางการค้า หรือทางวิชาชีพของผู้ที่มีหน้าที่รายงาน ให้ผู้ที่มีหน้าที่รายงานจัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรม ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การให้บริการรับชำระเงินแทนในแต่ละครั้งมีมูลค่าตั้งแต่ห้าแสนบาทขึ้นไป

(๒) การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์หรือการให้บริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละครั้งมีมูลค่าตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป

(๓) การทำธุรกรรมอื่นๆ นอกจาก (๑) และ (๒) ไม่ว่าจะครั้งเดียวซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป หรือหลายครั้งที่มีความต่อเนื่องซึ่งมีมูลค่ารวมกันตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป โดยในการทำธุรกรรมที่มีความต่อเนื่องดังกล่าวผู้ที่มีหน้าที่รายงานควรกำหนดระยะเวลาของการทำธุรกรรมที่ต่อเนื่องไว้อย่างน้อย ๑ วันทำการ ทั้งนี้อาจกำหนดระยะเวลาที่ยาวนานกว่านี้ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของผลิตภัณฑ์และบริการของลูกค้า โดยให้กำหนดไว้ในนโยบายหรือระเบียบวิธีการในการรับลูกค้าของผู้ที่มีหน้าที่รายงาน

ข้อ ๒ การแสดงตนของลูกค้าประเภทบุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการให้ได้มาซึ่งข้อมูลการแสดงตนของลูกค้าที่ประสงค์จะสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมครั้งคราวผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะเป็นกรณีพบหน้าหรือไม่พบหน้า โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของบริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวนั้น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า

ลำดับ	ข้อมูลที่ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตน	ผลิตภัณฑ์เสี่ยงไม่ต่ำ (เสี่ยงกลาง หรือ สูง)	ผลิตภัณฑ์เสี่ยงต่ำ	คำอธิบาย
๑	ชื่อเต็ม	✓	✓	-
๒	วัน เดือน ปีเกิด	✓	✓	-
๓	- เลขประจำตัวประชาชน - และในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว ให้แสดงเลขหนังสือเดินทางหรือเลขประจำตัวที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐเจ้าของสัญชาติออกให้ - หรือเลขประจำตัวในเอกสารสำคัญประจำตัวที่รัฐบาลไทยออกให้ ในกรณีที่มี	✓	✓	กรณีต่างด้าว เอกสารสำคัญประจำตัวที่รัฐบาลไทยออกให้ เช่น บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งออกโดยกระทรวงแรงงาน เป็นต้น
๔	- ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน หรือที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน และที่อยู่ปัจจุบันกรณีที่ไม่ได้อาศัย ณ ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน - และในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว ให้แสดงประเทศเจ้าของสัญชาติและที่อยู่ปัจจุบันในประเทศไทย - เว้นแต่กรณีคนต่างด้าวที่ไม่มีที่อยู่ในประเทศไทย ให้ใช้ที่อยู่ปัจจุบัน	✓	✓	หากที่อยู่ปัจจุบันต่างจากที่อยู่ตามบัตรประชาชนหรือที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน ต้องระบุทั้งสองแห่ง แต่หากเป็นที่เดียวกันควรมีการบันทึกไว้ด้วยว่าเป็นที่อยู่เดียวกัน
๕	ข้อมูลการติดต่อ เช่น หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์	✓	✓	กรณีที่ลูกค้าแจ้งว่า ไม่มีหมายเลขโทรศัพท์ ให้ใช้ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือที่อยู่ปัจจุบันเป็นข้อมูลการติดต่อได้โดยอนุโลม
๖	<u>หลักฐาน</u> ของเลขประจำตัวประชาชน และในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว ให้แสดง <u>หลักฐาน</u> หนังสือเดินทาง หรือ <u>หลักฐาน</u>	✓		การเก็บหลักฐานดังกล่าวอาจเก็บเป็นสำเนาเอกสาร หรือ เก็บโดยวิธีอื่นทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ภาพถ่าย หรือดึงข้อมูลจากหน่วย

	เลขประจำตัวที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐเจ้าของสัญชาติออกให้ หรือเอกสารสำคัญประจำตัวที่รัฐบาลไทยออกให้ ในกรณีที่มี			เก็บข้อมูลบนบัตร (IC Chip/ NFC) ก็ได้
๗	ข้อมูลอาชีพ รวมทั้งชื่อและสถานที่ตั้งของที่ทำงาน	✓		<p>ให้ระบุประเภทการประกอบอาชีพ ซึ่งควรมีรายละเอียดหรือตำแหน่งที่ชัดเจน เช่น รับจ้าง (พนักงานทำความสะอาด ขับรถรับจ้างทำเกษตร ตัดต่อวิดีโอ ออกแบบอิสระ โปรแกรมเมอร์อิสระ) หรือ ข้าราชการ (เช่น นิติกรระดับ... ผู้อำนวยการส่วนพัสดุ ปลัด...) เป็นต้น</p> <p>ในส่วนสถานที่ทำงานให้ระบุชื่อสถานประกอบการงานของลูกค้า รวมถึงที่ตั้งของสถานที่ทำงานโดยอย่างน้อยควรระบุอำเภอและจังหวัด ทั้งนี้ หากปรากฏว่า ลูกค้าไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ (ดำรงชีพได้ด้วยเงินมรดก หรือมีผู้เลี้ยงดู เช่น แม่บ้านดูแลลูก หรือกรณีอื่นๆ) หรือลูกค้าประกอบอาชีพที่ไม่มีที่ทำงานเป็นหลักแหล่ง สามารถกำหนดให้ใช้ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือที่อยู่ปัจจุบันเป็นที่อยู่ที่ทำงานได้โดยอนุโลม กรณี นักเรียนนักศึกษาสามารถระบุได้ทั้งที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน และสถานศึกษา</p>
๘	ลายมือชื่อผู้ทำธุรกรรม	✓		<p>หมายความรวมถึง รูปถ่ายของลายมือชื่อ ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ข้อมูล Biometric ของลูกค้า</p>

หมายเหตุ: กรณีผลิตภัณฑ์เสี่ยงต่ำ แม้ว่าไม่ได้กำหนดให้ขอหลักฐาน แต่อย่างไรก็ตามผู้มีหน้าที่รายงานยังต้องมีกระบวนการที่สามารถพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความแท้จริงของข้อมูลและหลักฐานประกอบการแสดงตนของลูกค้าให้ได้ ดังนั้นหากผู้มีหน้าที่รายงานยังไม่มีกระบวนการอื่นใดที่น่าเชื่อถือเพียงพอ ก็ควรขอหลักฐานจากลูกค้าเพื่อใช้ในการดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าว

ข้อ ๒. ลูกค้ายินดีบุคคล

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการให้ได้มาซึ่งข้อมูลการแสดงตนของลูกค้าที่ประสงค์จะสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมครั้งคราวไม่ว่าจะเป็นกรณีพบหน้าหรือไม่พบหน้า ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังต่อไปนี้

- ๑) ซ่อนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย (ที่ปรากฏในเอกสารสำคัญต่างๆ)
- ๒) ประเภทกิจการและวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการ
- ๓) เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (เฉพาะนิติบุคคลหรือเป็นบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายที่รัฐกำหนดให้ต้องเสียภาษีอากร)
  - ๔) สถานที่ตั้งและหมายเลขโทรศัพท์ รวมถึงข้อมูลการติดต่ออื่น เช่น ที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์
  - ๕) ชื่อเต็มของผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคลทุกราย
  - ๖) ข้อมูลของ “บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายให้ดำเนินการสร้างความสัมพันธ์และทำธุรกรรมกับผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม” อันได้แก่
    - ก. ชื่อเต็ม ได้แก่ ชื่อตัว ชื่อกลาง(ถ้ามี) และชื่อสกุล
    - ข. วันเดือนปีเกิด
    - ค. เลขประจำตัว
      - กรณีคนไทย หมายถึง เลขประจำตัวประชาชน
      - กรณีคนต่างด้าว หมายถึง เลขหนังสือเดินทางที่ปรากฏบนหน้าหนังสือเดินทาง หรือเลขประจำตัวที่รัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐเจ้าของสัญชาติออกให้เพื่อรับรองสิทธิใดๆตามกฎหมาย หรือเลขประจำตัวที่รัฐบาลไทยออกให้ตามเอกสารสำคัญประจำตัว
    - ง. ที่อยู่
      - กรณีคนไทย ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน หรือที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน และที่อยู่ปัจจุบัน
      - กรณีที่ไม่ได้อาศัย ณ ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน
      - กรณีที่เป็นคนต่างด้าวให้แสดงประเทศเจ้าของสัญชาติและที่อยู่ปัจจุบันในประเทศไทย
  - ๗) ลายมือชื่อผู้รับมอบอำนาจทอดสุดท้าย
  - ๘) หลักฐานที่แสดงถึงการรับรองสถานภาพความเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ที่น่าเชื่อถือ
    - ก. ลูกค้าที่เป็นนิติบุคคลทั่วไป ให้ขอหนังสือรับรองการจดทะเบียนที่นายทะเบียนออกให้ไม่เกินหกเดือน ส่วนกรณีที่ไม่ใช่นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย ให้ขอหลักฐานการเป็นนิติบุคคลที่หน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือรับรองหรือออกให้ไม่เกินหกเดือน
    - ข. ลูกค้าที่เป็นส่วนราชการ องค์กรของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล ให้ขอหนังสือแสดงความประสงค์ในการทำธุรกรรม หนังสือแต่งตั้ง หรือหนังสือมอบอำนาจ
    - ค. ลูกค้าที่เป็นสหกรณ์ มูลนิธิ สมาคม สโมสร วัด มัสยิด ศาลเจ้า และนิติบุคคลอื่นในลักษณะเดียวกัน ให้ขอหนังสือแสดงความประสงค์ในการทำธุรกรรม หนังสือแสดงการจดทะเบียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หนังสือแต่งตั้ง หรือหนังสือมอบอำนาจ

ข้อ ๓. การแสดงตนของลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย

(๑) กรณีเป็นการตกลงกันระหว่างบุคคลธรรมดา อย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดาแล้วแต่กรณี โดยจัดให้ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจมาสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวแสดงตน

(๒) กรณีเป็นการตกลงกันระหว่างนิติบุคคล อย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลตามที่เช่นเดียวกับนิติบุคคล โดยจัดให้นิติบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจมาสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวแสดงตน

ในการนี้ ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ ขอสำเนาหนังสือหรือเอกสารสำคัญที่แสดงว่าได้มีการตกลงกันให้บุคคลนั้นเป็นบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายด้วย

ข้อ ๔. กรณีที่ลูกค้ายอมมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาสร้างความสัมพันธ์แทน หรือทำธุรกรรมแทน

ก. กรณีที่ลูกค้ายอมมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาสร้างความสัมพันธ์แทน

กรณีที่ลูกค้าบุคคลธรรมดา มอบอำนาจหรือมอบหมายให้ผู้อื่นมาสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีหน้าที่รายงานแทน ผู้มีหน้าที่รายงานต้องพิจารณาถึงหลักการต่อไปนี้

(๑) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องรู้จักลูกค้าของตนเสมอ

(๒) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องรู้จักบุคคลที่ลูกค้ายอมมอบหมายหรือมอบอำนาจหรือไว้วางใจให้สร้างความสัมพันธ์กับผู้มีหน้าที่รายงาน เนื่องจาก อาจเกี่ยวข้องกับกรณีที่ ผู้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจหรือไว้วางใจให้สร้างความสัมพันธ์ดังกล่าว เป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงจากการทำธุรกรรมก็ได้ แต่ผู้มีหน้าที่รายงานไม่จำเป็นต้องรู้จักผู้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจหรือไว้วางใจให้สร้างความสัมพันธ์ มากเท่ากับลูกค้า

ข. กรณีที่ลูกค้ายอมมอบหมายให้บุคคลอื่นมาทำธุรกรรมแทน

การมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทนเป็นครั้งคราว ต้องมีการมอบอำนาจ หรือมอบฉันทะมาเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ถือว่าบุคคลที่ได้รับมอบหมายในแต่ละครั้งนั้น กระทำการในนามของลูกค้า ไม่เป็นผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว แต่หากไม่มีการมอบอำนาจหรือมอบฉันทะอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ต้องถือว่าเป็นผู้ทำธุรกรรมครั้งคราว เช่น การฝากเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นโดยไม่มีการมอบอำนาจหรือมอบฉันทะอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ต้องถือว่าเป็นการทำธุรกรรมครั้งคราว

ข้อ ๕. การตรวจสอบข้อมูลการแสดงตน

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงาน ได้รับข้อมูลการแสดงตนของลูกค้าตามที่กำหนดไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานจะต้องตรวจสอบเบื้องต้น เกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว โดยพิจารณาตามแนวทางดังนี้

ก. พิสูจน์ทราบตัวตนและตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล หมายถึง พิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้าว่าเป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานจริง เช่น ตรวจสอบว่าหน้าตาของลูกค้าตรงกับรูปบนบัตรประจำตัวประชาชน และตรวจสอบเพื่อให้ทราบว่า ลูกค้า ได้ให้ข้อมูลการแสดงตน ครบถ้วนทุกข้อ

ข. ตรวจสอบข้อมูลที่ควรจะมี เพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมจากลูกค้า ในที่นี้ ได้แก่ ข้อมูลที่ลูกค้าอาจจะมีและยังแจ้งไม่ครบถ้วน อาทิ สถานที่สะดวกติดต่อที่ไม่ใช่ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือสถานที่ประกอบการหลักที่นอกเหนือไปจากสถานที่ตั้งตามหนังสือรับรองทางทะเบียน แล้วแต่กรณี อาชีพที่สองหรืออาชีพเสริม หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อที่อาจมีมากกว่าหนึ่งหมายเลข เป็นต้น

ค. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและหลักฐาน แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

ค-๑ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ในที่นี้หมายถึง บรรดาข้อมูลแสดงตนของลูกค้า ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ตรวจสอบให้แน่ใจว่า ได้บันทึกหรือระบุข้อมูลตามที่ลูกค้าแจ้งไว้อย่างถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่ได้รับแจ้ง

ค-๒ การตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐาน ในที่นี้ หมายถึง หลักฐานที่กฎหมายกำหนดให้ลูกค้าแสดงต่อผู้มีหน้าที่รายงาน ซึ่งได้แก่ หลักฐานที่รับรองความมีอยู่จริง หรือสภาพตามกฎหมายของ

ลูกค้าที่ออกโดยราชการหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือ ซึ่งวิธีการตรวจสอบความถูกต้องนี้ ในเบื้องต้น ผู้มีหน้าที่รายงาน มีหน้าที่ตรวจสอบความแท้จริงของหลักฐานตามวิสัยของวิญญูชน โดยพิจารณาด้วยความชำนาญในการ ประกอบอาชีพของผู้มีหน้าที่รายงาน ดังนั้น การปลอมแปลงหลักฐาน ที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ด้วยสายตา ย่อมเกินกว่าวิสัยที่จะพนักงานของผู้มีหน้าที่รายงานจะตรวจสอบได้ โดยอาจพิจารณาถึงลำดับความ น่าเชื่อถือของเอกสารดังต่อไปนี้ เช่น

๑) ความน่าเชื่อถือลำดับที่หนึ่ง ดังนี้

- ลูกค้าคนไทย ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน
- ลูกค้าต่างชาติ ได้แก่ หนังสือเดินทาง
- ลูกค้านิติบุคคล ได้แก่ ตันฉบับหนังสือรับรองการจดทะเบียนที่นายทะเบียนออกให้

ไม่เกินหกเดือน หรือในกรณีที่ไม่ใช่นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย ได้แก่ หลักฐานการเป็นนิติบุคคล ที่หน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือรับรองหรือออกให้ไม่เกินหกเดือน หรือหากเป็นนิติบุคคลประเภทอื่น ได้แก่ หลักฐานตามที่กำหนดในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง วิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงิน และผู้ประกอบการตามมาตรา ๑๖

๒) ความน่าเชื่อถือลำดับที่สอง

- ลูกค้าคนไทย ได้แก่ บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐ ใบอนุญาตขับขี่
- ลูกค้าต่างชาติ ได้แก่ ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว บัตรประกันสังคมที่รัฐออกให้
- ลูกค้านิติบุคคล ได้แก่ สำเนาเอกสารกรณีนี้ควรตรวจสอบระบุตัวตนด้วยวิธีการอื่น

เพิ่มเติม เช่น ตรวจสอบกับฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ทั้งนี้ในการขอตรวจดูเอกสารหลักฐานข้างต้น ผู้มีหน้าที่รายงานควรพิจารณาความน่าเชื่อถือ สำหรับเอกสารหลักฐานที่ยังไม่หมดอายุ เว้นแต่กรณีที่น่าจะเป็นและได้รับการยืนยันจากลูกค้าว่า แม้เอกสาร หลักฐานจะหมดอายุ ข้อมูลสำคัญอันได้แก่ ชื่อเต็ม เลขประจำตัวที่ปรากฏหน้าบัตร รวมถึงข้อมูลอื่นๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่สร้างความสัมพันธ์กับผู้มีหน้าที่รายงาน

ง. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและหลักฐานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงาน สามารถเชื่อมโยงไปยังระบบฐานข้อมูลบุคคลหรือนิติบุคคลที่น่าเชื่อถือ ซึ่งฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวสามารถแสดงข้อมูลที่ถูกต้องแท้จริงของบุคคลหรือนิติบุคคลได้อย่าง ครบถ้วน ซึ่งการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีนี้ ผู้มีหน้าที่รายงาน จะต้องใช้ระบบการตรวจสอบ และฐานข้อมูลที่เป็นระบบที่มีความปลอดภัยในการใช้ตรวจสอบ และเป็นฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือ อาทิ ฐานข้อมูล ของหน่วยงานของรัฐผู้ดูแลรักษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ของกรมการปกครอง หรือ ฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นต้น ซึ่งหากผู้มีหน้าที่รายงานเลือกตรวจสอบด้วยวิธีในข้อนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานอาจขอให้ลูกค้าแจ้งเพียงข้อมูล ชื่อเต็ม หมายเลขประจำตัวหรือหมายเลขหนังสือเดินทาง หมายเลขทางทะเบียน หรือหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี แล้วแต่กรณี ก็ได้

ทั้งนี้ หากพบว่าลูกค้าแจ้งข้อมูลสำคัญไม่ครบถ้วน ผู้มีหน้าที่รายงานต้องไม่อนุมัติความสัมพันธ์ และในกรณีที่พบว่า ลูกค้าแสดงหลักฐานหรือให้ข้อมูลสำคัญไม่ถูกต้อง หรือจงใจปกปิดข้อมูล ซึ่งอาจ พิจารณาได้ว่า เกิดจากการปลอมแปลงหรือการใช้ข้อมูลของผู้อื่นโดยพลการ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดอาญาใดๆ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องไม่อนุมัติสร้างความสัมพันธ์ หรือทำธุรกรรม และอาจใช้ดุลยพินิจ ตรวจสอบ เพื่อพิจารณาส่งเป็นรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ก็ได้

หมายเหตุ: - ผู้มีหน้าที่รายงานควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ว่าด้วยแนวทางการใช้ดิจิทัลไอดีสำหรับประเทศไทย เรื่อง

การลงทะเบียนและพิสูจน์ตัวตน ที่เหมาะสมกับความเสี่ยง หรือตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

- ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับการแสดงตนที่ผู้มีหน้าที่รายงานได้มาจากลูกค้าหรือแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ให้ถือว่าเป็นข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับการแสดงตนตามประกาศนี้ โดยไม่ต้องขอข้อมูลหรือหลักฐานแสดงตนจากลูกค้าอีก

ข้อ ๖. กรณีผู้มีหน้าที่รายงาน มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐ

(๑) กรณี พระมหากษัตริย์ พระบรมราชินี พระรัชทายาท หรือพระบรมวงศ์ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไปจนถึงชั้นเจ้าฟ้า เป็นลูกค้าของผู้มีหน้าที่รายงาน ผู้มีหน้าที่รายงานควรจัดให้แสดงข้อมูลตามความเหมาะสม

(๒) กรณี รัฐบาล ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ เป็นลูกค้า ผู้มีหน้าที่รายงานต้องจัดให้ลูกค้าและผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ (โดยตำแหน่ง) จากลูกค้า แสดงข้อมูลตามความเหมาะสม (จัดให้แสดงหนังสือราชการแสดงความจำนงในการทำธุรกรรม หรือหนังสือแต่งตั้ง หรือหนังสือมอบอำนาจ)

ข้อ ๗. กรณีมีหน้าที่รายงานมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการในฐานะ “ตัวแทนผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้า”

กรณีที่ มอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการเป็น “ตัวแทนผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้า” ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับการมอบหมาย ให้ “ตัวแทนผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้า” นั้น จัดให้ลูกค้าแสดงตนโดยดำเนินการจัดให้ลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว แสดงตนและตรวจสอบข้อมูลการแสดงตนตามแนวปฏิบัตินี้ และต้องกำหนดให้ “ตัวแทนผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้า” มีหน้าที่ต้องส่งข้อมูลการแสดงตนของลูกค้า ให้กับผู้มีหน้าที่รายงาน

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงาน มีข้อตกลงต้องดำเนินการตามกฎหมาย ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดให้ “ตัวแทนผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้า” ดำเนินการกับลูกค้าตามแนวปฏิบัติฉบับนี้ พร้อมทั้งส่งรายละเอียดของการระบุและตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลตามแนวปฏิบัตินี้ ให้แก่ผู้มีหน้าที่รายงาน

ทั้งนี้หากผู้มีหน้าที่รายงานเป็นตัวแทนรับทำธุรกรรมแทนมีหน้าที่รายงานอื่น ต้องส่งข้อมูลการแสดงตนให้กับผู้มีหน้าที่รายงานตัวการด้วย เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ข้อ ๘. การเก็บรักษาข้อมูลการแสดงตน

ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องเก็บรักษาข้อมูลการแสดงตนของลูกค้าไว้เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๕ ปีนับแต่วันที่ลูกค้ายุติความสัมพันธ์ หรือวันที่ลูกค้า (ประเภทผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว) ทำธุรกรรม เว้นแต่เลขาธิการฯ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีคำสั่งให้เก็บรักษาข้อมูลของลูกค้ารายหนึ่งรายใดนานกว่าระยะเวลาดังกล่าว

ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถพิจารณาเก็บรักษาข้อมูลการแสดงตนด้วยวิธีใดก็ได้ แต่เมื่อสำนักงานฯ ขอให้ผู้มีหน้าที่รายงานส่งข้อมูลการแสดงตนของลูกค้ารายใดรายหนึ่งให้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ต้องปรากฏว่า

๑) ผู้มีหน้าที่รายงาน สามารถส่งข้อมูลการแสดงตนของลูกค้า ซึ่งเป็นข้อมูลต้นฉบับ หรือ

๒) ผู้มีหน้าที่รายงาน สามารถส่งข้อมูลการแสดงตนของลูกค้าเป็น ฉบับสำเนา ที่รับรองได้ว่า ไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลหลังจากการบันทึกและเก็บรักษาข้อมูลในครั้งแรก

๓) กรณีที่ข้อมูลการแสดงตนของลูกค้าเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแปลเป็นภาษาราชการ (ภาษาไทย) อีกฉบับหนึ่งแนบมาพร้อมกัน หากสำนักงานร้องขอ

อนึ่ง ผู้มีหน้าที่รายงาน ควรพิจารณาเก็บสำเนาหลักฐานการแสดงตนของลูกค้าไว้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของข้อมูลการแสดงตนในภายหลัง

ตัวอย่างลักษณะลูกค้าของแต่ละธุรกิจ

ตัวอย่างด้านล่างเป็นตัวอย่างของการทำธุรกรรมบางประเภทเท่านั้น หากมีผลิตภัณฑ์หรือบริการที่นอกเหนือจากนี้ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานจำแนกลักษณะดังกล่าวโดยพิจารณาจากนิยามของการสร้างความสัมพันธ์หรือการทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว

ธุรกิจ	ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์	ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว	หมายเหตุ
ธนาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดบัญชีเงินฝาก - -ขอสินเชื่อ - เปิดกระเป๋าสตางค์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - การรับชำระเงิน - การรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - บุคคลอื่นที่มาฝากเงินเข้าบัญชีของลูกค้าธนาคาร 	ตัวอย่างการทำธุรกรรมครั้งคราวไม่รวมถึงการรับทำธุรกรรมให้กับลูกค้าที่มีการสร้างความสัมพันธ์ไว้แล้ว
บริษัทหลักทรัพย์	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจองซื้อหลักทรัพย์ - ธุรกรรมเกี่ยวกับการทำคำสั่งซื้อหลักทรัพย์ 	-
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดบัญชีซื้อขายหน่วยลงทุน 	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกค้าที่มาซื้อ Fund Gift Card เพื่อมอบเป็นของขวัญหรือเพื่อแสดงความยินดีตามเทศกาลต่างๆ ให้กับผู้อื่น 	-
บริษัทประกันชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - สัญญาประกันชีวิต หรือสัญญาประกันภัยอื่นใดที่ได้บริษัทได้รับอนุญาต - สัญญาประกันชีวิตที่มีการสะสมเงินหรือให้เงินปันผลหรือดอกเบี้ยจากการสะสมเงินควบคู่กันกับการประกันชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกประกันกลุ่ม เช่น ลูกจ้างของนิติบุคคลเพื่อสวัสดิการพนักงาน และ - ผู้เอาประกันตามสัญญาประกันภัยไม่เกิน ๑ ปี และไม่ใช่เพื่อการออมเงิน โดยมีสิทธิได้รับเงินจากกรมธรรม์เพื่อการทดแทน (รักษาพยาบาล หรือ มรณกรรม) เท่านั้น เช่น แบบประกันประเภท PA - ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ที่มีการเรียกร้องสินไหมตามสัญญาประกันชีวิต 	“การประกันชีวิตต่อ” (Life Reassurance) ลูกค้าของบริษัทผู้รับประกันชีวิตต่อก็คือ บริษัทประกันชีวิตที่รับประกันชีวิตโดยตรงกับผู้เอาประกัน”
บริษัทประกันวินาศภัย	<ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันวินาศภัยที่มีความสัมพันธ์ตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ 	สำหรับการประกันภัยต่อลูกค้าของบริษัทผู้รับ

ธุรกิจ	ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์	ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว	หมายเหตุ
		(ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค) ผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕) - กรมธรรม์ประกันภัยสำหรับนักเดินทาง (ไม่จำกัดระยะเวลาของกรมธรรม์ประกันภัย) - กรมธรรม์ประกันภัยสุขภาพ - กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุ - ลูกค้าที่รับเงินค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัย	ประกันภัยต่อก็คือบริษัทประกันภัย แต่หากบริษัทประกันภัยต่อหรือประกันภัยร่วม เป็นผู้ติดต่อชำระค่าสินไหมทดแทนหรือทำธุรกรรมกับผู้เอาประกันภัยโดยตรง บริษัทประกันภัยต่อหรือประกันภัยร่วมนั้น ต้องจัดให้ผู้เอาประกันภัยนั้นแสดงตนอย่างผู้ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวด้วย
สหกรณ์	สมาชิก	- ผู้มาธุรกรรมแทนสมาชิก - ผู้มาซื้อสินค้า - ทายาทของสมาชิกกรณีการจัดการมรดกของสมาชิก	-
บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์	- ลูกค้าเงินฝาก และสินเชื่อ ซื้อตราสาร	- ผู้ที่ซื้อทรัพย์สินรอการขายแบบซื้อเสร็จเด็ดขาดในคราวเดียวโดยไม่มีการผ่อนชำระต่อเนื่อง	-
ธุรกิจบริหารสินทรัพย์	ลูกหนี้	- ลูกหนี้ที่นำเงินสดมาชำระหนี้ NPL - ลูกค้านำเงินสดมาซื้อทรัพย์สิน (NPA) ที่บริษัทประกาศขาย	หากไม่สามารถติดต่อ ลูกหนี้ NPL ได้ บริษัทสามารถดำเนินการกำหนดมาตรการที่จะขอข้อมูลจากลูกค้าในโอกาสแรก ตามข้อ ๒๖ (๒) ของกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ ต่อไป
ธุรกิจรับโอนเงินระหว่างประเทศ	- ลูกค้าที่โอนเงินโดยที่ต้องมีการเปิดบัญชี หรือลงทะเบียนสมัครเป็นสมาชิกก่อน	- ลูกค้าที่ถือเงินสดมาโอนที่เคาท์เตอร์ โดยไม่ต้องมีการเปิดบัญชี หรือลงทะเบียนสมัครเป็นสมาชิก	-
รับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	-	ลูกค้าทั่วไปที่มาแลกเงินหน้าร้าน	

ธุรกิจ	ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ฯ	ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว	หมายเหตุ
บัตรเครดิต บัตรเดบิต	ผู้ถือบัตร	-	-
บัตรเงิน อิเล็กทรอนิกส์ แบบเติมเงินไม่ได้	-	ผู้ถือบัตร	-
บัตรเงิน อิเล็กทรอนิกส์ แบบเติมเงินได้	ผู้ถือบัตร	-	-
กระเป๋าเงิน อิเล็กทรอนิกส์ (E-wallet)	ลูกค้าที่เปิดใช้กระเป๋าเงินฯ	-	-
การรับชำระค่า สินค้าและบริการ แทน (Bill payment)	- ผู้ชำระเงินผ่านการโอนเงินหรือ ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ - ร้านค้าหรือนิติบุคคล ที่เป็นผู้ ออกใบแจ้งหนี้หรือใบเรียกเก็บค่า สินค้า	- ผู้มาชำระเงินสดที่เคาเตอร์ รับชำระเงิน	ผู้มาทำธุรกรรมชำระเงิน ตามใบแจ้งหนี้หรือใบเรียก เก็บค่าสินค้า ที่หน้าเคาเตอร์ รับชำระเงิน ถือเป็นผู้ทำ ธุรกรรมครั้งคราว ต้องจัดให้ ผู้นำใบแจ้งหนี้หรือใบเรียก เก็บค่าสินค้ามาชำระ แสดง ตนทุกครั้งก่อนการทำ ธุรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่ ห้าแสนบาทขึ้นไป
Payment Facilitation	ร้านค้าที่ใช้บริการรับชำระเงิน ผ่านระบบ	-	-
EDC	ร้านค้าที่ใช้เครื่อง EDC	-	-
ที่ปรึกษา ทางการเงิน	ผู้มาทำสัญญาใช้บริการ	-	-
ค้าอัญมณี เพชร พลอย ทองคำ หรือเครื่องประดับ ด้วยอัญมณี เพชรพลอยหรือ ทองคำ	ลูกค้าที่ซื้อทองแบบอมทอง	ลูกค้าที่ซื้อสินค้า หรือขาย สินค้า	-
คาร์ถยนต์	-	ผู้ซื้อหรือขายรถโดยจ่ายเป็น เงินสดครั้งเดียว	-
ให้เช่าซื้อรถยนต์	ผู้ทำสัญญาเช่าซื้อ	-	-

ธุรกิจ	ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์	ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว	หมายเหตุ
<p>นายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์</p>	<p>ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์โดยการทำข้อตกลงหรือสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์กับตัวแทน/นายหน้า ในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง อาทิ มีการตกลงให้ตัวแทน/นายหน้า ดำเนินการเป็นตัวแทนขายอสังหาริมทรัพย์ให้ตลอดทั้งปี ซึ่งหมายความว่า การทำหน้าที่ตัวแทน/นายหน้า ยังคงมีผลตลอดระยะเวลาที่ต่อเนื่อง ตามสัญญาตัวแทน/นายหน้านั้น</p>	<p>ลูกค้าที่ขาย หรือซื้อ โดยตกลงให้นายหน้าหรือตัวแทนทำหน้าที่เป็นคราวๆ ไป โดยไม่มีสัญญาต่อเนื่องระยะยาว ซึ่งในการเป็นตัวแทนหรือนายหน้านั้น เพียงทำหน้าที่ให้เกิดการซื้อขาย หรือเช่า ในครั้งนั้นๆ โดยไม่ค้ำประกันว่าผู้ซื้อและผู้ขาย หรือผู้และผู้ให้เช่าจะชำระเงินตามสัญญาแบบเสร็จเด็ดขาดหรือผ่อนชำระต่อเนื่อง</p>	<p>กระบวนการจัดให้ลูกค้าแสดงตน ผู้ประกอบอาชีพจะดำเนินการในขณะที่ลูกค้าเข้ามาทำสัญญาตัวแทน/นายหน้า หรือในขณะที่ผู้ประกอบอาชีพสามารถติดต่อคู่กรณีให้ลูกค้าได้ แต่ต้องดำเนินการจัดให้แสดงตนก่อนธุรกรรม การชำระเงินตามสัญญาจะเกิดขึ้น</p>
<p>ค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า</p>	<p>ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์โดยการทำข้อตกลงหรือสัญญาเกี่ยวกับการซื้อหรือขายสินค้าในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง อาทิ มีการตกลงซื้อสินค้าตลอดทั้งปี และกำหนดปริมาณ ราคา ไว้ในสัญญาอย่างชัดเจน หรือการซื้อสินค้าที่มีการผ่อนชำระในระยะเวลาที่ต่อเนื่อง เป็นต้น</p>	<p>ลูกค้าที่ซื้อสินค้า หรือขายสินค้า ให้กับผู้ประกอบอาชีพเป็นครั้งคราว โดยมีได้มีข้อตกลงหรือสัญญา การซื้อหรือขายสินค้า ในลักษณะที่ต่อเนื่องอย่าง “ลูกค้า” (ลูกค้าส่วนใหญ่ของผู้ประกอบอาชีพนี้ มักจะเป็น ผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว)</p>	<p>-</p>
<p>สินเชื่อส่วนบุคคล</p>	<p>ลูกค้าที่ขอสินเชื่อ</p>	<p>-</p>	<p>-</p>